Zoran Krušvar – Croaţia

De închiriat
(Rentals)

Traducere din croată în engleză de Tanja Štajduhar

Traducere din engleză de Antuza Genescu

Am zece ani.

Mama plânge.

Tata face duş, îl stropeşte apa, îi alunecă pe piele în pârâiaşe. Tremură şi suspină ca frăţiorul meu, Marco, atunci când e bolnav. Perdeaua de la duş e ruptă. Peste tot văd numai rugină, iar tavanul e acoperit de petele acelea închise de igrasie. Ţigla a crăpat, dar nu din vina mea, aşa a găsit-o când

ne-am mutat. Nu e vina mea nici că mama şi tata plâng, dar cred că Marko e vinovat că s-a îmbolnăvit. E în braţele mamei, plânge odată cu ea. Sau poate că e vina lui Nikola Tesla, deşi nu ştiu cine e. Tata suspină cu capul în mâini. Întinzându-şi pielea de pe faţă, o linie palidă şi lungă i se desluşeşte pe frunte – e o cicatrice de operaţie. De obicei, nu se vede, doctorii au făcut în aşa fel încât să nu se observe, pentru că au putut, dar când pielea e foarte întinsă, apare imediat. O dungă albă, subţire ca aţa de cusut. Doctorii nu s-au gândit că tata îşi va întinde pielea sub duş. Tot nu ştiu de ce l-au operat. Ştiu că i-au deschis capul ca să-i pună ceva înăuntru, obiectul acela din plastic şi sârme care i se ghiceşte pe sub păr acolo, la spate, unde se termină ceafa şi începe capul.

Are nevoie de el ca să lucreze.

Când îl întrebi despre meseria lui, tata zice

că nu lucrează. L-am întrebat dacă minte, dar mi-a răspuns că nu, a rămas fără serviciu de când maşinăriile fac treaba în locul lui. Numai că uneori trebuie să muncească, avem nevoie de bani, şi atunci se ocupă de alt fel de treburi. Dar asta se întâmplă numai o dată la zece zile. Aşa mi-a spus. Mama e întruna tristă şi agitată când tata pleacă la lucru. Îmi dau seama că nici ei nu-i place obiectul acela pentru care doctorii au fost nevoiţi să deschidă capul tatălui meu. Am întrebat-o de ce nu-l scoate, iar ea mi-a spus că aparatul nu e doar ce se vede că-i iese afară prin piele, i se întinde în tot capul şi doctorii ar trebui să-l deschidă din nou ca să-l scoată. Asta-i foarte scump şi noi nu avem bani. Iar tata e acela care aduce bani în casă când vine de la lucru, iar pentru asta îi trebuie… ce i-au pus doctorii în cap. Am mai auzit-o pe mama zicând că e numai vina unui bărbat care a murit cu

peste o sută de ani în urmă, dar nu mi-a spus-o mie direct şi ştiam că nu voia s-o aud. Aşa că n-aveam chef s-o întreb mai multe; „de ce e vina lui Nikola Tesla? cine-a mai fost şi ăsta?”

Fratele meu, Marko, se îmbolnăveşte des. De-asta plânge aşa de mult. În clipele acelea şi mama e tristă, pentru că medicamentele pe care trebuie să le ia Marko costă o grămadă de bani, iar noi nu avem bani. Atunci tata merge la lucru şi ea se întristează şi mai mult şi plânge împreună cu Marko. Eu mă străduiesc să nu plâng, dar câteodată nu reuşesc şi încep să-mi curgă şi mie lacrimile.

Tata a venit azi de la lucru şi mi-am dat seama că a avut o zi proastă. Aşa că acuma stă sub duş gol şi tremurând. Poate că tremură de frig? Boilerul s-a stricat şi nu avem apă caldă, dar tata a adus bani azi şi mama o să-l cheme pe meşter să-l

repare mâine. Şi o să ne gătească o masă nemaipomenită, o să cumpere medicamentele pentru Marko, iar eu o să am pantofi şi haine noi. Totul să fie mai vesel mâine. Dar astăzi ei plâng. Tata, mama şi Marko. Eu sunt singurul care nu plânge, pentru că mă străduiesc să fiu curajos. Stau în baie şi mă uit la tata cum tremură, cum curge apa pe el în pârâiaşe, cum de sub el izvorăşte o linie roşie subţire şi se strecoară spre scurgere, ca pensula care lasă în urmă o dâră de vopsea când o plimbi prin apă.

Mă străduiesc să fiu curajos.

Am şaptesprezece ani.

Bătrâna mea mamă plânge.

Un bărbat în costum negru deschide uşiţa de plastic transparent şi introduce o urnă în deschizătura potrivită. Urna conţine cenuşa tatălui meu. Bărbatul în costum negru închide uşiţa, o

încuie, îi înmânează cheia mamei şi ne lasă să ne luăm rămas bun cu demnitate de la decedat. O, mulţumesc, bărbatule în costum negru, dar poţi să ne aduci înapoi ceea ce dragul nostru plecat dintre noi a vândut cu atâta vreme în urmă? Mai este o uşă, chiar lângă locul de veci din plastic al tatălui meu. Uşa a cărei cheie atârnă la gâtul bătrânei mele mame.

— Poate că Marko şi tata sunt împreună acum? mă întreabă ea.

— Sigur că da, îi răspund calm, cu o voce care face să piară gândul că nu sunt convins de spusele mele.

Astăzi nu plâng. Nu plâng niciodată.

Legea spune că nu voi fi adult decât peste un an, dar eu deja mă simt adult. Toate îmi sunt clare. Toate lucrurile pe care nu le înţelegeam cândva s-au limpezit ca apa trecută prin filtru. Nu vreau să

mă gândesc la tata, dar nu reuşesc. Au fost nevoiţi să-i scoată aparatul din cap înainte de a-l arde. Aparatul *Tesla CT 3.01*, sistem de telecomunicaţii cerebral. Au numit fabrica după Nikola Tesla, savantul care a inventat telecomanda şi transferul de electricitate fără fir. Acum ştiu foarte bine cum şi-a câştigat tata pâinea şi tot foarte bine ştiu de ce plângeau el şi mama. Dar eu nu plâng.

Sunt curajos.

Am douăzeci de ani.

Mama plânge.

Sunt pe un pat de spital.

Nu mă simt foarte rău. Mâncarea e bună, mai bună decât în adăpostul în care locuim şi dormim mama şi cu mine. Şi e curat. Nu e mizerie ca în spitalul celălalt, cel în care va trebui să se interneze mama. E tot mai bolnavă în ultima vreme. Ar fi trebuit să primească deja tratament,

dar tot nu avem bani să-l plătim. Nu acum, dar vom avea în curând. Îmi pare rău că au fost nevoiţi să mă tundă chel, însă părul îmi va creşte la loc. O să-l las lung şi nu se va vedea nicio bucăţică din plasticul şi sârma pe care le simt acum pe sub bandaje la ceafă, acolo unde capul mi se întâlneşte cu gâtul. Mama tace şi îi curg lacrimi pe obraji. Părul presărat cu fire cărunte îi cade în dezordine pe chipul brăzdat de riduri şi cearcăne. A îmbătrânit mult prea repede. Voi păţi şi eu la fel? Ştiu că nu a vrut ca fiul ei să câştige bani aşa, dar ce altceva ar fi de făcut? Nu găsesc de lucru şi nu vreau să fur. Să mă prostituez? Cât aş câştiga? O nimica toată. Ea a încercat. Nu mi-a spus, dar ştiu că a încercat. Am aflat. Sigur că nu i-am spus, ar fi omorât-o gândul. Oare asta o va omorî? Oare se va simţi mai bine când va descoperi cum câştig banii pentru tratamentul ei? N-o să-mi spună. Nu va

putea. Ştie că o fac pentru ea, aşa cum ştie că nu mi-a fost uşor să semnez contractul. Bărbatul acela amabil mi l-a explicat amănunţit, deşi eu îl cunoşteam deja prea bine.

— Gânduri, sentimente, senzaţii… Reduse la esenţă, nu sunt decât mici impulsuri electrice. Simţi un miros frumos – ţing! o scânteie trece de la nas la centrii olfactivi din creier. Vrei să vezi ce miroase atât de frumos şi încă o scânteie trece de la creier la ochi, întorcându-i în direcţia respectivă. Priveşti îndelung o floare şi crezi că te afli în faţa unui tablou frumos, dar, de fapt, e un curent care trece de la ochi la centrii văzului din creier. Creierul geme de activitate electrică. Iar domnul Nikola Tesla ne-a dezvăluit secretele electricităţii cu multă vreme în urmă!

Mi-a ciocănit cu degetul arătător în cap. N-am zis nimic, l-am lăsat să-şi continue

explicaţia:

— Îţi vom introduce în cap o reţea de nanoelectrozi. Nu te va durea şi nici nu-ţi va afecta viaţa în vreun fel. Nici măcar nu vei şti că sunt acolo. Aici, la ceafă – atinse exact locul din care îmi iese acum aparatul Tesla CT 4.03 – va sta transmiţătorul. Va transmite date despre ceea ce vezi, auzi, miroşi şi simţi. Unele părţi ale creierului nu vor fi afectate, aşa că nu-ţi vom cunoaşte gândurile, amintirile şi altele asemănătoare. Datele emise de transmiţător vor zbura prin aer până la centrul nostru, în camera în care se va afla clientul. El va avea un aparat similar în cap. Mult mai mare şi mai sofisticat, ca să nu spun cu cât mai scump. Nu îi vom face o gaură în cap, ar fi absolut inutil, din moment ce nu are nevoie de un aparat portabil – zace imobilizat, cu o grămadă de maşinării atârnate în jur. Clientul

va vedea tot ce vezi tu, va auzi tot ce auzi tu şi va simţi tot ce simţi tu. Va trăi cu impresia că se află în trupul tău, dar îşi va păstra propriile amintiri, dorinţe şi segmentele vitale ale personalităţii. Înţelegi? mă întrebă, de parcă aş fi fost o fetiţă proastă, iar eu pur şi simplu am dat din cap, cum ar fi făcut orice fetiţă cuminte şi proastă. Apoi continuă: clientul ar putea dori să spună ceva, dar trupul său e imobilizat chimic, nu se va putea mişca nici măcar un centimetru. Totuşi, un curent din creier va începe să-i alunece spre maxilar şi muşchii limbii, curent pe care un dispozitiv din jurul capului îl va înregistra şi va transmite un semnal aparatului tău de recepţie. Atunci nanoelectrozii vor emite impulsuri părţilor corespunzătoare din creierul tău şi vei deschide gura ca să rosteşti cuvintele dorite de client. Vei simţi că deschizi gura şi mişti limba şi-ţi vei auzi

vocea rostind vorbe care nu sunt ale tale. Apoi clientul va dori să facă o plimbare, însă picioarele tale vor fi cele care o vor face. Clientul va simţi foamea din stomacul tău şi va porni spre restaurant să mănânce. Tu poţi fi vegetarian, dar el jinduieşte după friptură de porc, aşa că friptură de porc veţi mânca amândoi. Veţi simţi amândoi cum vi se scurge untura pe bărbie, dar numai el va fi în stare s-o şteargă cu şerveţelul. Poate nu-ţi va conveni, dar nu vei avea de ales. Odată clientul conectat, va deţine control absolut asupra trupului închiriat.

În momentul acela m-am cutremurat. Bărbatul observă, dar nu făcu decât să-şi lăţească zâmbetul.

— Slujba asta nu e pentru oricine. Clienţii noştri sunt de două categorii. Prima: bătrâni infirmi, care vor să mai trăiască o dată într-un corp tânăr. Să danseze, să se distreze să alerge… să

facă dragoste.

ŞTIU deja toate astea şi nu e deloc necesar să-l ascult, dar nu-i întrerup şirul conştiinţei, iar el vorbeşte în continuare:

— Cei din a doua categorie sunt mai şmecheri. Le luăm bani mai mulţi, pentru că de multe ori ne nenorocesc clienţii. Sunt indivizi dependenţi de adrenalină, dar preferă să-şi satisfacă poftele în siguranţă, într-un corp închiriat. Dacă vei da peste un asemenea client, vei face acrobaţii cu paraşuta, vei goni la curse de maşini şi te vei încăiera prin baruri, vei merge pe tăciuni încinşi, şi aşa mai departe. Tot ce vrea clientul să facă, dar se teme să nu păţească ceva. Asemenea oameni îţi vor introduce în organism droguri periculoase şi vor bea până vei cădea lat. Nu am de gând să te mint – îmi puse mâna pe umăr –, când încep să jinduiască după sex, şi să

ştii că adesea exact asta se întâmplă, te poţi aştepta la tot felul de perversiuni.

Mi-am adus aminte de tata plângând sub duş şi de dâra de sânge scurgându-se, unduindu-se ca şerpii şi balaurii brodaţi pe un chimonou de mătase opulent. Mi-am tras umărul şi am cerut să semnez contractul. Mi l-a întins.

Şi mi-a spus că sunt curajos.

Am douăzeci şi unu de ani.

Plâng.

Mama are nevoie de încă o operaţie, dar doctorii nu pot să-mi promită că o vor salva. Avem nevoie de bani. Mă duc la lucru, iar ea nu se opune deloc, pentru că habar nu are ce se petrece în jurul ei. Procesul e controlat în aşa fel încât să nu-i cunoaştem pe clienţi. Dar eu i-am cunoscut. Poate că nu au fost niciodată ai mei cei doi tineri în haine scumpe, dar când am trecut pe lângă ei pe

stradă şi i-am auzit vorbind, i-am simţit în mine. Pe amândoi.

— …a dracului de mişto, nu-ţi vine să crezi!

— Trebuie să-ncerc data viitoare…

— Trebuie să încerci, e de groază, crede-mă, eram într-o curvă şi…

Mă împiedic.

Nu-i mai aud, dar creierul meu naşte diverse scenarii mult prea familiare care să încheie propoziţia:

— …mâncat rahat.

— …am luat şase feluri de droguri şi mi-am făcut treizeci şi trei de piercing-uri.

— …am căzut lat…

Nu mai suport. Mă prăbuşesc suspinând. Plâng. Oamenii trec pe lângă mine, dar bucata de plastic şi sârmă care-mi iese prin pielea capului îmi pune eticheta de contaminat şi mă face

invizibil pentru ei. Mă dor toate cicatricele mele şi toate cicatricele tatii. Mă dor fratele meu mort şi mama bolnavă la pat. Mă dor toţi electrozii din cap şi râsul şi mă doare cui dracu-i pasă de ce. Vomit în patru labe pe trotuarul unei străzi aglomerate, în plină zi. Nu mă simt prost. Ce înseamnă asta pentru mine? Pentru un închiriat? Mai plâng puţin, apoi încerc să mă ridic. Îmi tremură genunchii şi mâinile, merg de parcă aş avea picioare de cristal, atât de familiare clienţilor mei amatori de şampanie. Nu mă opresc. Mergând, mâinile mele scuturate de tremurături îmi şterg lacrimile şi voma de la gură. Mă proptesc de un zid ca să nu cad, dar păşesc mai departe. Mă aşteaptă încă o treabă de dus la capăt.

Nu sunt curajos.

Sunt nenorocit şi disperat.